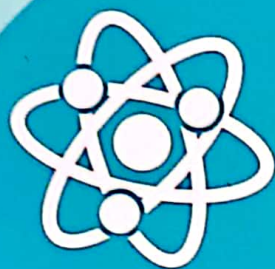

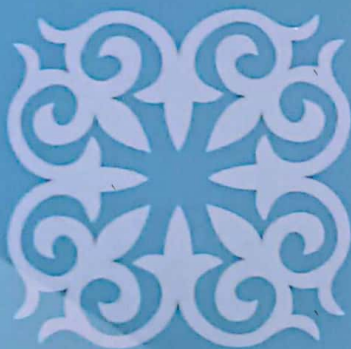

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ӘДІСТЕМЕЛІК ЖУРНАЛ
РЕСПУБЛИКАНСКИЙ НАУЧНО-МЕТОДИЧЕСКИЙ ЖУРНАЛ
REPUBLICAN SCIENTIFIC METHODOLOGICAL JOURNAL

PEDAGOGIKALYQ ŞEBERLIK

№01/08

2022 ж

Каратаева Айжан Абдрамановна
Балаларды туберкулез ауруынан сауықтыру үшін санаторлық бобекжайының тәрбиешісі
Түркістан облысы, Сайрам ауданы

МЕКТЕПKE ДЕЙІНГІ ЖАСАҒЫ БАЛАЛАРДЫҢ ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ҚАБІЛЕТІН ДАМУЫ

Балалардың шығармашылық қиялы мен қабілетін дамыту, олардың практикалық дағдыларын немденуі сәбилік кезеңнен басталады. Балалар тілді меңгере отырып, заттарды, олардың қасиеттері, белгілері туралы білімді игере бастайды. Мектепке дейінгі балаларға арналған көркем шығармалар баланы шынайы болмысты нақты әрекетімен таныстыра отырып, оны көркемдеп, баяндап, баланың сөздік қорын молайтып, тілін байытады, көркем өнерге қызығушылығын арттырып, шығармашылық қабілеттерінің ашылуына мүмкіндік береді.

Мектеп жасына дейінгі балалар сурет өнерімен жалпы топтың ұйымдастырылған іс-әрекетінен тыста, ойынға бөлінген уақыт мезгілінде де шұғылдануға болады. Тәрбиеші бұл ынтаны алған сурет салу дағдыларын қолдануда баланың шығармашылығын қолдап отыруға мүмкіндік жасауы қажет. Жалпы келгенде, бейнелеу өнерін стандарт бойынша үш топқа бөлеміз.

Әдіс-тәсілдер.

Осы бойынша ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінде тәрбиеленушілердің дарындылығын дамытуда әртүрлі әдіс-тәсілдерді пайдаланамыз.

- Құммен сурет салу;
- Бір басылым;
- Бастырма;
- Нүктелі арқылы сурет салу;
- Әртүрлі заттарды пайдалану арқылы далаппен сурет салу;
- Сия тамшысымен саусақпен сурет салу.
- «Жіп» графикасы тіс пастасы

Бейнелеу әрекеті үрдісінде балалар бірқатар іскерліктер мен дағдыларды меңгеріп, заттар мен қоршаған әлем құбылысын талдауға үйренеді. Бейнелеу іс-әрекеті барысында тәрбиенің сенсорлық ақыл-ой, эстетикалық, адамгершілік алуан түрлі жақтары жүзеге асырылады. Бала ақыл-ой операцияларының негізінде өз жұмысының нәтижесін ойша елестетіп алып, содан кейін әрекет ете бастайды.

Олар іс-әрекетке кірісер алдында өздерінің қалыптасқан түсініктерінің негізінде ақыл-ойдың алға қойған міндеттерін шешу үшін оны жүзеге асырудың әдістерін іздестіреді. Бала бойындағы шығармашылық қабілетті дамытуда оған педагогикалық басшылықты қажет етеді. Көзге көрсете отырып, оның қалай салатынын және оңайдан қиынға, қарапайым түрден күрделіге ауысу жолын қарастыру.

Сурет салу кезінде бала әртүрлі сезімде болады: қуанады, ойынан шықпай қалса ренжиді және т.б. кейбірі табысқа қол жеткізуге талпынады, кейбірінің қызығушылығы басым болады. Осы кезде тәрбиешінің сезімталдықпен қарап көмекке келуі қажет. Сурет салған кезде бала үйренеді, қоршаған орта туралы түсінігі тереңдеп нығая түседі. Баланың психикалық дамуында бұның маңызы зор. Яғни, бір затты бейнелей отырып бала оның сюжетін жасайды, ол туралы өз сезімін көрсетеді. Бұл жерде Аристотельдің мына сөзін есте ұстау қажет.

«Сурет салу баланың жан-жақты дамуына жағдай жасайды».

Мектепке дейінгі жастағы бала шығармашылығы дегеніміз – сурет, жапсыру жұмысы, ойын, би, бейнелеу кимылдары, дауыс ырғағын салу болып есептеледі. Осы өнер түрлерінде баланың өз белсенділігін дамытуға аса назар аудару керек. Бала шығармашылығын дамыту үшін оларға дағдыны қалыптастыру қажет. Яғни сурет салу сабақтарында мектепке дейінгі жастағы балалар көркем материалды ұқыпты пайдалануға үйренеді. Еңбек қызметінің мәдени дағдыларын қалыптастырады.

Мысалы, болашақ суретті жоспарлау, жұмысты жасау барысында өзінің іс-әрекеттерін бақылап отыру. Сапалы жұмыс жасау талабы балалардың алға қойған мақсаттарға жете алатындығын, яғни табандылығын, қандай да бір қиындықтарға төтеп бере алатын ерік-күшін көрсете алады. Ал ұжымдық сурет салу кезінде балалар өзара тіл табысу тәсілдерін үйренеді. Сурет салу барысында олар өз бетімен екі-үш бояудың ішінен бір түсті құрастырып шығара алады.

Тәрбиеші балалардың эмоционалдық күйін қалыптастырып, өз жұмысында бейнені өз бетімен жеткізу тілегін оятады. Мысалы, қыс мезгілінің көрінісінің суретін салар алдында алдымен қыс мезгілі туралы суретке қарап әңгімелеп береді және қыс мезгілі туралы тақпақ немесе өлең айтып

 Қазақстан
ҰСТАЗЫ

РУХАНИ
ЖАҢҒЫРУ

СЕРТИФИКАТ

Каратаева Айжан Абдрамановна

БӨБЕКЖАЙ ТӘРБИЕШІСІ

БАЛАЛАРДЫ ТУБЕРКУЛЕЗ АУРУЫНАН САУЫҚТЫРУ ҮШІН САНАТОРЛЫҚ БӨБЕКЖАЙ

"МЕКТЕПKE ДЕЙІНГІ БІЛІМ БЕРУ" ПӘНІ БОЙЫНША РЕСПУБЛИКАЛЫҚ
ҚАШЫҚТЫҚ ОЛИМПИАДАҒА ҚАТЫСЫП, КЕЛЕСІ КӨРСЕТКІШТЕРДІ
ИЕЛЕНДІ.

БАРЛЫҚ СҰРАҚТЫҢ 48% ДҰРЫС ЖАУАП БЕРІЛІП, 47 ҰПАЙ ЖИНАДЫ.

Қазақстан еңбек сіңірген қайраткері,
Э.Ғ.Д., профессор

А.Сапарбаев

Алматы қ-сы
8 тамыз 2022 жыл

ТӘРБИЕШІЛЕРГЕ АРНАЛҒАН ОЛИМПИАДА
I ҚИЫНДЫҚ ДЕҢГЕЙЛІ

ТІРКЕУ НӨМІРІ № 896

Құжаттың түп нұсқалығы тіркеу нөмірі бойынша <https://kzu.kz>
ресми порталының "Нәтижелер" бөлімі арқылы тексеріледі.